

از شغل خود چه می‌خواهیم؟

مصطفی حسن پناه

hassanpanah@alum.sharif.edu

فروردین ۹۲

۱ مقدمه

در این مقاله قصد داریم مطالباتی که یک مهندس مسلمان از شغل خود دارد را بررسی کنیم.

۲ کمک کننده به کشور باشد

شغل ما نمی‌تواند نسبت به پیشرفت کشور بی‌طرف باشد و فقط برای هدف تعالی مادی و معنوی خودمان برنامه‌ریزی شود زیرا این امر با فلسفه‌ی حضور ما در کشور و عدم مهاجرت به کشورهای خارجی برای کسب منافع و زندگی بهتر در تضاد است.

۲-۱- در راستای اقتصاد مقاومتی و کاهش واردات

شغل ما نمی‌تواند در صنعت یا شرايطی باشد که در شرایط فعلی خروج ارز و فلزات گرانبها را از کشور را تسهیل کند. بلکه ما باید در صنعت و شرايطی کار کنیم که هم برای کشور ارزآوری نماییم و هم نیازهای کشور به واردات را کاهش دهیم.

۲-۲- در راستای ایجاد اشتغال و سرمایه‌گذاری

شغل ما نمی‌تواند نسبت به ایجاد شغل و سرمایه‌گذاری در جامعه بی‌طرف باشد. هر یک از ما باید در شغلی خدمت کنیم که ضمن افزایش بهره‌وری با افزایش اشتغال و سرمایه‌گذاری نیز همسویی داشته باشد. بر همین اساس شغل ما نباید به انباشت غیر مولد ثروت و کاهش عدالت اجتماعی کمک کند.

۳ از نظر معنوی و مادی در آن رشد کننده باشیم

در شغل ما نباید رکود معنوی و مادی جایی داشته باشد زیرا در مقابل حضرت پروردگار که به ما استعدادی ولو اندک عنایت فرموده است مسئول خواهیم بود که چرا اولاً این استعداد را شکوفا نکرده‌ایم و ثانیاً با خدمت و تلاش به شکر جامه‌ی عمل نپوشانده‌ایم.

۳-۱- رشد مالی

اگر شغلی که به آن اشتغال داریم شغلی نباشد که در آن سرمایه‌گذاری هم داریم، این شغل نمی‌تواند درآمد کمی داشته باشد زیرا به صورت ایده‌آل کران بالای شهوت مال ما باید با صدقه، زکات و خمس درمان شود و حق ما نباید بر ثروت شخص دیگری انباشته گردد.

۳-۲- رشد تکنیکی

زندگی ما نباید رکود داشته باشد و دچار روز مرگی شویم. ما باید ضمن کسب مهارت در حل مجدد مسایلی که حل نموده‌ایم برای حل مسایل جدید مشتاق باشیم. زیرا نباید در شرایط هر روز خود تکرار شویم مگر در بندگی خدا.

۴ تقویت کننده‌ی فقر، فساد و تبعیض نباشد

شغل ما نباید دامن زننده به اختلاف طبقاتی، تأثیر روابط به جای ضوابط و صدر نشینی دوستی و قوم و خویشی به جای شایسته سالاری باشد. انباشت ثروت در حرفه‌ی ما نباید فرودستان را نادیده بگیرد یا روی استعمار آن‌ها حساب باز کند.

۴-۱- مبتنی بر رانت نباشد

شغل ما باید متکی بر استعداد و تلاش افراد شاغل باشد. مبتنی بر بهره‌وری و بهینه‌سازی چرخه‌های معیوب و رفع کاغذبازی‌های غیر لازم باشد. شغل ما نباید مبتنی بر رانت باشد. رانت به تدریج موجب مفاسد دیگری نیز می‌شود.

۵ قانون مدار و مشروع باشد

شغل ما باید تمام الزامات قانونی را که به موجب قوانین کشور وضع می‌شوند با دقت مراعات کند. شغل ما در الزامات حضور در محیط کار و کسب درآمد و سود و در مناسبات کارگر و کارفرما باید پیروی دقیق از قوانین شرع مقدس را در دستور کار قرار دهد.

۶ محل تربیت نیروهای کارآمد باشد

محیط کار باید یک محیط علمی باشد که افراد بتوانند به تناسب تلاشی که برای یادگیری می‌کنند بی دریغ هرچه می‌خواهند یاد بگیرند و یاد بگیرند که هرچه یاد می‌گیرند در جهت خدمت به کار بگیرند و بی دریغ به دیگران هم یاد بدهند.